

ROZHODNUTIE

Odvolací Disciplinárny senát zložený z jeho predsedu JUDr. Ľubomíra Hudáka a členov JUDr. Márie Malíkovej, JUDr. Dany Wänkeovej, JUDr. Ivana Syrového, PhD. a Mgr. Igora Schweizera, v disciplinárnej veci vedenej proti JUDr. T.A., pôvodne zastúpeného JUDr. I.O., o odvolaní JUDr. T.A. proti rozhodnutiu Disciplinárneho senátu zo dňa 5. júna 2020, sp. zn. 6Ds 1/2017, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22. septembra 2020 v Bratislave rozhodol

takto:

Podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa odvolanie JUDr. T.A., nar. xxx, bytom xxx **z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozhodnutím Disciplinárneho senátu zo dňa 5. júna 2020, sp. zn. 6Ds 1/2017 bolo disciplinárne konanie proti JUDr. T.A. pre závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sudcoch a prísediacich) zastavené podľa § 124 ods. 1 písm. c) zákona o sudcoch a prísediacich.

V odôvodnení provostupňový disciplinárny senát poukázal na oznámenie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, že sudcovi X JUDr. T.A. zanikne funkcia sudcu k 31. decembru 2019, a to s poukazom na ust. §19 zákona o sudoch a príseďiacich v znení novely účinnej od 15. októbra 2019. Keďže sudca, proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie súhlasil so svojou kandidatúrou na kandidátnej listine politickej strany alebo politického hnutia vo voľbách do národnej rady, jeho funkcia mu, podľa názoru disciplinárneho senátu, zanikla 31. decembra 2019 v zmysle vyššie citovaného ust. § 19 zákona o sudoch a príseďiacich.

Vzhľadom na zánik funkcie sudcu bolo potrebné disciplinárne konanie proti JUDr. T.A. zastaviť.

Proti tomuto rozhodnutiu podal disciplinárne stíhaný sudca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť disciplinárnemu senátu I. stupňa na ďalšie konanie s tým, že vysloví právny názor, že funkcia sudcu mu nezanikla, len v dôsledku odchodu do dôchodku mu bol výkon funkcie sudcu prerušený.

Poukázal na znenie novely zákona o sudoch a príseďiacich účinnej od 15. októbra 2019, tzv. Lex A., že za vzdanie sa funkcie sudcu sa považuje aj podpísanie vyhlásenia, v ktorom sudca vyjadrí súhlas so svojou kandidatúrou na kandidátnej listine politickej strany alebo politického hnutia vo voľbách do národnej rady. Notársky overený súhlas s kandidatúrou na kandidátnej listine strany L. deklaroval 7. októbra 2019, teda pred účinnosťou novely Lex A., takže novelizované ustanovenie (§19) sa na neho nemôže vzťahovať.

Ďalej sa zaoberal neústavnosťou novely zákona o sudoch a príseďiacich, ktorá je diskriminačná vo vzťahu k sudcom, na rozdiel od prokurátorov, policajtov či iných verejných činiteľov v prístupe k funkciám ich kandidatúrou v parlamentných voľbách. Absolútna účelovosť novely je zrejmá aj z toho, že bola prijatá len kvôli jednému sudcovi (JUDr. T.A.), čo v právnom štáje je neakceptovateľný postup zákonodarného orgánu. Na podporu svojho názoru citoval argumentáciu stavovskej organizácie Združenie sudcov Slovenska k protiústavnosti novely Lex A. a zároveň poukázal na bohatú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky k tejto problematike.

Záverom navrhol, aby disciplinárny súd využil svoju právomoc a obrátil sa na Ústavný súd s návrhom na vyslovenie nesúladu právneho predpisu (novela Lex A.) s Ústavou Slovenskej republiky.

Odvolačí disciplinárny senát na podklade vyššie citovaného odvolania, ktoré bolo podané oprávnenou osobou preskúmal primerane podľa § 317 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 150 ods. 2 zákona o sudcoch a prísediacich zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku prvostupňového rozhodnutia ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom dospel k záveru, že vzhľadom na zákonné prekážky nebolo možno odvolaniu vyhovieť.

Úvodom je potrebné uviesť, že odvolačí Disciplinárny senát sa neuspokojil (aj vzhľadom na obsah odvolania podaného odvolateľom) s oznámením Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, že JUDr. T.A., sudcovi X, zanikne funkcia sudcu k 31. decembru 2019, ale vyžiadal si k danej problematike vyjadrenie Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán a taktiež Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky.

Ustanovenie § 19 Zákona o sudcoch a prísediacich okrem iného upravuje situáciu, keď sudca podpíše vyhlásenie, v ktorom vyjadrí súhlas so svojou kandidatúrou na kandidátnej listine politickej strany alebo politického hnutia vo voľbách do národnej rady, resp. európskeho parlamentu a toto vyhlásenie predloží Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán, pričom štátna komisia je povinná v lehote piatich dní odo dňa doručenia sudcovho vyhlásenia (ktoré je prílohou kandidátnej listiny) doručiť ho v kópii prezidentovi. Doručenie vyhlásenia prezidentovi sa považuje za doručenie vzdania sa funkcie sudcu.

Z dôkazov predložených odvolateľom a tiež zadovážených odvolacím Disciplinárnym senátom vyplýva, že JUDr. T.A. notársky overeným vyhlásením zo dňa 7. októbra 2019 dal súhlas s kandidatúrou na kandidátnej listine politickej strany L.

Z oznámenia Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán vyplýva, že vyhlásenie kandidáta JUDr. T.A., t.j. jeho súhlas s kandidatúrou, bolo štátnej komisii doručené dňa 1.12.2019. Podľa stanoviska Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky č. 4311-2020-KPSR štátna komisia predložila vyhlásenie JUDr. T.A. Kancelárii prezidenta dňa 6. decembra 2019, teda podľa zásad počítania lehôt na piaty kalendárny deň.

Odvolací Disciplinárny senát, vyhodnotiac vyššie uvedené dôkazy, zaujal výkladové stanovisko, že rozhodujúcim okamihom, v nadväznosti na novelu § 19 zákona o sudcoch a prísediacich, je doručenie vyhlásenia sudcu Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán, pretože až takýmto prejavom vôle sudcu kandidovať vo voľbách nadobúda predmetné vyhlásenie právnu relevanciu. Podpísať inkriminované vyhlásenie, hoci aj pred notárom, možno vykonať v ktorýkoľvek deň, právny účinok však nastáva až jeho predložením štátnej komisii.

Ak teda novela § 19 zákona o sudcoch a prísediacich nadobudla účinnosť 15. októbra 2019 a odvolateľov súhlas s kandidatúrou (vyhlásenie) bol štátnej komisii predložený 1. decembra 2019, z hľadiska časového sa jednalo o úkon v dobe účinnosti novely (tzv. Lex A.). Navyše štátna komisia predložila predmetné vyhlásenie sudcu Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky v lehote 5 dní, čím formálnoprávne boli splnené podmienky uvedené v § 19 zákona o sudcoch a prísediacich.

Preto námietku odvolateľa, že relevantný právny úkon (súhlas s kandidatúrou) bol vykonaný pred účinnosťou novely Lex A., nebolo možné akceptovať vzhľadom na výkladové stanovisko odvolacieho Disciplinárneho senátu.

Na druhej strane odvolacie úvahy o diskriminačnom charaktere novely ust. § 19 zákona o sudcoch a prísediacich, ktorá sa týka výlučne sudcov a nie iných verejných autorít, majú svoju racionalitu. Disciplinárnym senátom však neprislúcha riešiť ústavnú, resp. ústavnoprávnu problematiku.

Na margo požiadavky odvolateľa, aby disciplinárny súd využil svoje právomoci a obrátil sa na Ústavný súd s návrhom na vyslovenie nesúladu novely Lex A. s Ústavou, treba uviesť, že disciplinárne senáty nie sú súdom v pravom zmysle, ale orgánom sui generis kreovaným podľa zákona o sudcoch a prísediacich Súdnou radou Slovenskej republiky. Disciplinárne senáty nie sú súčasťou žiadneho súdu v sústave súdov Slovenskej republiky a majú skôr postavenie orgánu verejnej správy, teda administratívneho orgánu na výkon disciplinárnej právomoci. Disciplinárny senát nie je súdom ani z hľadiska jeho zloženia (viď rozhodnutie Ústavného súdu PL. ÚS 27/05) ani z hľadiska rozhodovacieho, keďže vydáva rozhodnutia ako správne (administratívne) akty a nie rozsudky.

Inak povedané disciplinárne senáty nemajú právomoc prerušiť disciplinárne konanie a obrátiť sa na Ústavný súd s návrhom na vyslovenie nesúladu právneho predpisu.

Rozhodujúcou však zostáva skutočnosť, že vyhlásenie sudcu (súhlas) podľa § 19 zákona o sudcoch a prísediacich bolo relevantnému štátnemu orgánu doručené v čase, keď už bolo platné a účinné citované zákonné ustanovenie, takže nedošlo k uplatneniu retroaktivity. Z týchto dôvodov bolo potrebné rozhodnúť spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, dňa 22. septembra 2020

JUDr. Lubomír Hudák
predseda odvolacieho Disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mgr. Zuzana Dimmelová